

Varteig Menighetsblad

1. årg. nr. 8

Des. 1973—Januar 1974

2. årg. nr. 1

Gledelig jul, godt nyår!

Ja, er det ikke nettopp slik innholdet av de korte julehilsener en sender venner og slektninger, er? — Jeg nyter så gjerne denne velkjente uttrykksmåten når jeg nå gjennom vårt menighetsblad skal få bringe samtlige hjem i Varteig menighet mine beste ønsker for julen og det nye året. —

Etter samråd har menighetsråd og redaksjonskomite funnet det praktisk å la siste nummer av Menighetsbladets 1. årgang og første nr. av dets 2. årgang komme ut som et lite menighetens «julehefte», i sidetall fordoblet sammenlignet med de vanlige eksemplarer av bladet.

Først: gledelig jul! — Må så høy-

tiden vi nå skal få feire i hjem og menighet, riktig bli den gledens fest vi før har sunget om i de mange kjente, kjære julevers og sanger/salmer og på ny med glede og varme skal få synge om!: —Jeg er så glad hver julekveld . . . Glade jul, hellige jul! . . . Jeg synger julekvad, jeg er så glad, så glad! m. fl. — Grunn til glede kan være mye og mangt: hjem til jul, ferie, juletre, gaver av mange slag. —

Etter juleevangeliet er gledens egentlige grunn Guds store kjærlighetsgave til alle, den at en frelser er født på vår jord. Guds budbringer, engelen, sa jo: «Jeg kom-

Forts. side 3

Jeg er så glad hver juledag . . .

Nei, det står der ikke. Der står noe helt annet. Der står: «. . . hver julekveld, for da ble Jesus født.» Og spør vi barna i skolestuen: Når ble Jesus født? — da fyker alle hender i været: «24. desember!»

Våre tippoldeforeldre ville ha rystet på hodet, og det samme ville folk i England, Tyskland, Frankrike i dag. At 24. desember skal være julens høydepunkt, er nytt og norsk. I den øvrige kristenhet feires jul den 25. desember, og det samme skjedde hos oss et drøyt stykke inn i dette århundre. Jesu fødsel juleaften blir minnet ved midnattsmessen i katolske land og ved juleotten i mange protestantiske. Også i store deler av Norge var julens høydepunkt gjennom århundrer kirkefarten til dombjeller i belgmørket julemorgen. Julekvelden var ren forberedelse. Julen holdt inn- tog juledag.

Datoen for Jesu fødsel har aldri vært kjent. Dengang interesserte man seg ikke for fødselsdager. Når Kirken henimot 400 år etter erobret «Den ubeseirede solsdag» 25. desember og gjorde en gammel hedensk fest til kristen høytid, var det utfra freidig overbevisning: Kristus er den sanne sol, derfor skal også midtvinter-

solvervet være en fest for ham. «Det sanne lys som opplyser hvert menneske, var i ferd med å komme til verden.» (Joh. 1, 9.)

I dag strømmer folk hos oss til kirke julaftens ettermiddag. Kirkene er sprengfulle som ingen annen dag i året — selv om denne gudstjenesten er av ny dato. Så sent som anno 1900 ble det, etter det jeg mener å vite, ikke holdt en eneste gudstjeneste julaften. Til gjengjeld opplever vi i dag at juledagens hovedgudstjeneste er middels søkt.

Men gjør det så egentlig noe enten vi feirer jul 24. desember eller 25. — datoen er jo usikker i alle fulle fall? Det gjør faktisk litt. For det første kunne det være fint å holde seg i takt med fedrene og med den øvrige kristenhet når vi sammen «vandrer fra hver en verdens krok i åndefrem, i ånden frem . . .» For det annet er julaftensgudstjenesten, festlig som den forøvrig er, så preget av den store barnebølgen at det blir vanskelig for presten å få holde en preken med juleevangeliet som utfordring til voksne. Nede i kirken kryper vi på en måte i ly av ungene, så presten ikke får ram på oss. Kan det tenkes at vår samtid er i ferd med å barnslig-gjøre julen for å slippe

å ta frelsesbudskapet på alvor? Og, dermed, kan det tenkes at forskyvningen fra juledag til julaften er del av en nokså gjennomført forfusking?

Kirken skal ikke klage over å ha fått julekvelden som en ekstra sjanse på toppen av de tidligere. Vi slår dørene vidt opp for barnefamiliene. Men til de voksne må vi si: bruk ikke ungene til å forskanse dere bak! Det er juledagen med dens innholdsrike høydsgudstjeneste som er menighetens store julefest. Det er juleda-

gen som slår fast, så det sitter, at julen er mer enn «barn(s)lige lyst». Den er et budskap, et budskap så høyt og så stort og så underfullt at selv voksne får finne seg i å strekke seg en smule etter det.

Vel møtt i kirken — NB — juledag! Den 25. desember feirer kristenheten Frelserens fødsel. Den 24. er forpostfektning.

Jeg er så glad hver juledag, for *da* ble Jesus født.

En gledens jul!

GLEDELIG JUL!

Skal dere ha Den store gleden? Det koster kr. 1.00. Eller var det kanskje kr. 2.00. Det var før krig.

Vi satt på kjøkkenet i Varteig prestegård og spiste middag. En på samme tid beskjeden og frimodig ung mann stod plutselig i døren og spurte som nevnt ovenfor. Prisen gjaldt juleheftet: Den store gleden.

Julen har med seg mange små gleder. Det kribler i kroppen av fryd, i hvert fall i barnas kropp. Vi får gaver og vi gir gaver. Det siste er det morsomste. Vi

hygger oss i våre hjem og ved festlige samvær. Jeg må minnes barnefestene på Varden, Kokkim skole og på Breidablikk med «Sofiefesten» til slutt som toppen på julefeiringen.

De små gleder er ikke så små likevel. De får sin glans fra Den store gleden som ikke engang koster oss kr. 1.00. Se jeg forkynder dere en store glede: I dag er det født dere en frelser. Luk. 2, 11.

En hjertelig hilsen til alle hjem i Varteig med ønsket om at hver især må ta imot Den store gleden.

Aagot og Trygve Lavik

Forts. fra side 1

mer med bud til dere om en stor glede som skal være for hele folket: i dag er det født dere en frelser i Davids by, han er Kristus, Herren.» — Kan du av helt hjerte syng: «han er frelser min?» Da blir det gledelig jul, en glede som varer og kan virkeliggjøre det neste ønske: Godt nytt år!

På skille mellom år som var og år som kommer blir en gjerne stående med et slags Janus-ansikt: både bakovervendt og

framover-rettet. Ser vi tilbake oppdager vi nok skjemmende spor der vi før fram. Hva med dem? — For frelserens skyld skal vi få glemme det som er bak og strekke oss ut etter det som er foran. I Jesu navn skal vi frimodig og forventningsfullt få gå inn i det ukjente år. Vi kan la Alf Prøysens ord tone for oss som Guds egen hilsen: «Du skal få en dag i mårrå som rein og ubrukt står». Altså: Gledelig jul, Godt nytt år!

T. T.

Førjuls-besøk hos gamle Julie og Adolf i Bjørndalen

Det var førjuls-travelhet for store og små i prestegården. — «Far», sa yngstegutten, «i dag ska' vi vel hente hjem juletreet?» «Ja, gutten min, i dag skal juletreet hentes». Med stor iver og begeistring gjorde vi oss ferdig, fant fram øksa, spente skiene på og dro ut i den bleke, klare vinterdagen på vår tradisjonelle juletre-tur.

«Se», sier far, «om et par år kan vi hente vårt juletre her hvor jeg plantet gran ett av våre første år i Nærøy». Stor jubel! Men denne gangen måtte vi gå videre, og etter en stunds intens leting med unges og eldres kritiske blikk, fant vi også denne gang — i det noe begrensede utvalg av gran — et riktig pent juletre.

På hjemveien tok mine tanker flukt. — Ville det ikke være på sin plass i år å gjøre et førjulsbesøk hos våre gamle venner i Bjørndalen. — Det fine været og foret innbød riktig til en skitur innover de snedekte myrene. Kommende dag, lille julaften, skulle det skje.

Den følgende dag kom med det samme rolige vær og gode føre. Jeg la i ryggsekken noe lesestoff og en smakebit, fikk skiene på og dro avgårde. Skogliene på begge sider av det mer åpne myrterrenget og de islagte, snedekte Løypmo-tjønnene var så vakre i sin vinterdarkt med klar, blå himmel over.

Vel framme ved gården under fjellet, stanset jeg. Alt var så stille og fredfullt. Jeg måtte «samle meg litt» før jeg banket på. Tankene gikk uvegerlig tilbake noen år:

Her i dette hjemmet hadde jeg hatt så mang en god prat med gamle Julie om det aller største i livet. — Hennes mann, Adolf, lammet etter et slagtilfelle, hadde vært lenket til sengen i flere år, og Julie stelte og

pleide ham. Det løfte hun en gang hadde gitt for Herrens alter, det holdt hun.

Det var særlig en ting som kom levende klart for meg. Jeg mintes en høstkveld i storm og regn min mann og jeg kom hit, og aldri hadde vi vært så velkomne. Vi hadde nettopp fått høre at dattersønnen, en staut ung mann som de gamle hadde høpet skulle overta gården etter dem, var død. Men det vi ikke viste, var at han den samme dagen var kommet hjem fra sykehuset i sin hvite kiste. — Vi hadde det ekstra travelt den dagen og kvelden med noen bestemte oppgaver. Men jeg kunne ikke få fred for tanken på et besøk hos Julie og Adolf, og så gikk jeg om kvelden inn på kontoret til min mann og sa: «Vi må ta en tur opp til Bjørndalen i kveld». Handling fulgte på ord. Vi kjørte ut i den mørke høstkvellden. Og særlig mørkt og tungt syntes Bjørndalsgrenda å ligge der, ennå uten elektrisk lys. Bare svake lysskjær fra parafinlamper bak gardinene markerte gårdene. Også i stua hos Julie og Adolf ga parafinlampa det nødvendigste, sparsomme lys.

Sakte banket min mann på døren og steg inn. «Å, se der kommer'n far», sa Julie. Og så fikk vi — midt i vemod og sårt savn — en av våre rikeste stunder som prestefolk i Namdalen. Her hos disse gamle følte vi Guds nærhet på en egen gripende måte. Det var som himmelen var åpen over oss, fordi Han som kan «trøste og hjelpe i sværeste våde» var tilstede. — Nei, her sto jeg og fortapte meg rent i i minner . . .

Da jeg kom nærmere vinduet og døren, hørte jeg svak sang. Det lød kanskje mer som opplesning enn sang. Jeg måtte liste meg stille inn i gangen, jeg ventet, kunne ikke forstyrre disse to i deres andaktsstund:

VARTEIG MENIGHETSBLAD

Utgis av Varteig menighetsråd
ved en redaksjonskomite.

Utkommer med 10 nummer i året

Trykt i Centraltrykkeriet, Sarpsborg

«Jeg løfter opp til Gud min sang ennu en gang fra disse jordens daler.»

Så banket jeg på og gikk inn. Jeg visste at jeg ville glede disse to gamle med mitt besøk. Julie ville straks gå på kjøkkenet og koke kaffe. Det måtte jeg ha før vi pratet nærmere sammen og leste juleevangeliet. «Nei, i dag skal du slippe å koke kaffe til meg, i dag skal jeg spandere.» Og så tok jeg fram termos og julekaker, og vi hygget oss.

Jo, her var de ferdige til å ta imot julegjesten. Intet mas, ingen travelhet eller uro. Her duftet det av julegran og rene gardiner, her var alt gjort i stand til høytid, og så takket være trofast og god hjelp fra sønn og svigerdatter som hadde sitt hjem nede i den sentrale del av bygda.

Så fikk vi ha en rik stund sammen, og jeg hadde vanskelig for å rive meg løs. Men tanken på pliktene hjemme kalte, og jeg måtte reise meg og trykke de gamles hender til velsignet julefest.

Julie fulgte med ut på tunet. Det begynte så smått å mørkne. Konturene av fjell og li tegnet seg klart av mot en rød-gul himmel i vest, innledningen til vakker vintertkveld.

«Takk for alt og god tur hjem,» sier Julie i det jeg spenner skiene på. Halvt for seg selv sier hun: «Ja, Jesus kom her inn og vær vår gjest, gi en salig julefest!»

Kommet et stykke fra gården, stanset jeg og så tilbake, og der sto Julie på trappen og vinket.

Lykkelige mennesker som midt i sykdom, savn og ensomhet eide livets største rikdom, den fred som verden ikke kan gi.

Hjemme i prestegården var det også fred, om enn på en annen måte. Da jeg kom inn, hørte jeg glad latter og lys barnesang. Juletonene fylte stuen, og rundt bordet satt våre små ivrige opptatt med sine juleforberedelser.

Johanna Torset.

Hellige jul

Hellige jul med glitrende tre,
barndommens skjønneste minne.
Hellige jul — å, måtte det skje
du dypt i min sjel må finne
tonen fra Himlen du gav meg en gang,
som stemte mitt hjerte til jublende sang.

Hellige jul — det beste du gav,
er kraften og seiren i død gjennom grav.
Jesus, Guds sønn, som kjempet og vant,
stemmen i sjelen som sa det var sant.
Hellige jul — la alle få del
i stemmen som klinger fra sjel til sjel.

Johanna Torset.

A.S. sender Varteig Menighetsblad følgende hilsen:

«KJÆRE VENNER!

Min takk stiger opp til Gud som har velsignet vår kjære menighet med vekkelse. — Til dere som nå har gått inn gjennom den trange port, inn på den smale vei som fører til livet, vil jeg si: Strid troens gode strid, bevar troen, så ligger rettferdighetens krans ferdig for deg!

Vi har som troende et stort ansvar for dem som er ny på veien, ikke minst i bønn for dem. Vi må ikke mase på dem om å gå hit eller dit. Gud vil ved sin ånd gi dem kallet til tjeneste der han har bruk for dem; her er det om å være lydige, å høre hans røst og gjøre deretter. — Han er trofast, han skal ingenlunde forlate deg.

Hilsen med salme 103.»

Redaksjonen har sendt vår ordfører, menighetsrådets formann og vår skolesjef følgende

ENQUÊTE:

1. *Hva har særlig skuffet i 1973?*
2. *Hva har særlig gledet i 1973?*
3. *Hva er særlig å håpe på i 1974?*

Vi takker de respektive for deres velvillige svar som gjengis i samme rekkefølge som ovenfor nevnt:

1. Maktkampen — nasjonene mellom og også innen den enkelte nasjon — slik at resursene blir brukt til militærbudsjetten i stedet for til utbygging av industri og landbruk som igjen ville gjøre det mulig å mette et langt større antall av jordens befolkning enn vi gjør i dag.

Dette vil vi først oppnå når vi mennesker blir bedre enn vi er i dag.

2. Det norske folks evne til å stå sammen «når det blir krevet». Utenom dette har vi daglig en rekke store og små ting som vi burde glede oss over, kanskje burde vi ikke minst ha evnen til å glede oss over de «nære ting».

3. Som bygdas ordfører ville jeg lokalt håpe på en rik, sunn og god utvikling i kommunen. En utvikling som gjør det mulig å fremme og realisere behov for bygdas folk i alle aldre. Dette vil gjøre bygda god å bo i.

Nasjonalt og globalt — ønske fred og fordragelighet nasjonene mellom, arbeide og mat til alle,

styrking, ikke øding, av midlene og bedre fordeling og forvaltning av disse.

Dette ville gjøre verden langt bedre å bo i og det ville være lettere for alle å få en god jul og et godt nyttår, noe som jeg ønsker alle menighetsbladets lesere.

Einar Brusevold.

1. Den største skuffelsen i år må sees i verdensmålestokk. En er dypt skuffet og bekymret over verdenssituasjonen, hvor mørke skyer igjen dukker opp og kan sette hele vår eksistens i fare, selv i vårt kjære fedreland har det i år vært en økende vold og terrorvirksomhet.

En er dypt skuffet over at Guds ypperste skapning, mennesket, er i ferd med å bli nedvurdert til intet ved krig, vold, avkristning og frie aborter.

2. Uten tvil må det være vekkelens vinder som igjen blåser over by og bygd. Ingen ting kan glede en mer enn at mennesker overgir seg til Gud. At denne vinden også blåser over Varteig fyller en med spesiell glede.

3. Det gir forventning og håp når menneskene lar Gud få bestemme over sitt liv. La oss ha det håp til Gud at vekkelsen i vår kiære hvgd må fortsette i 74 og at det blir tent en verdensomsnennende vekkelse som vil gi det største håp for fremtiden.

NB! En vil samtidig på fallrepet av dette år få takke menigheten og rådet for samarbeidet i vår felles sak for Guds rikes fremgang. Jeg slutter nå som formann i menighetsrådet etter 8 år, som personlig har betydd mye for meg. En blir selvfølgelig ingen pensjonist i Guds rike, — så arbeidet går videre. En ønsker det nye menighetsråd lykke til. Samtidig ønskes en velsignet julehøytid for vår prestefamilie og hele vår menighet med overnevnte håp for 1974 og fremtiden.

Anders Sælid.

1973 har vært et hendelsesrikt år for skolevesenet. Myndighetenes aktive sparepolitikk med sikte på å senke offentlige investeringer og utgifter, har ført til sterke innskrenknings tiltak for både gymnas og grunnskole. Disse tiltak er så vidtgående at totalbildet for 1973 må sies å være skuffende. Grunnskolens ungdomstrinn har gått ned fra 36 til 30 timers uke. Denne nedskjæring har imidlertid blitt delvis kompensert ved at kommunene har fått midler til pedagogiske styrkingstiltak. Alvorligere er den bebudete nedskjæring i gymnaset. Den vil i praksis bli lik nedskjæringen i grunnskolens ungdomstrinn. Endringen innebærer også endringer i fagplaner. Både gymnaset sine lærere og elever går sterkt imot en slik nedskjæring av frykt for senkning av kunnskapsnivået i gymnaset og økning i arbeidsbyrden de 5 arbeidsdager.

Barnetrinnet slipper heller ikke unna sparekniven. Forslaget til statsbudsjett innebar senkning av maksimumstimetallet i barneskolen fra 147 til 135 timer. Timer utover disse var ikke tilskottsberettiget. Varteig har for tiden 141 uketimer. Forhandlinger mellom departementet og Norsk lærerlag har imidlertid ført til at grensen heves til 138. Det er dessuten åpnet mulighet for ytterligere styrkingstiltak. Dette vil i praksis si at Varteig må senke timetallet for klassene 1—6 med 3 timer.

Det positive i dette bildet er at myndighetene har vist vilje til å forhandle med partene i skolen, at man har fått en viss kompensasjon for de tiltak som søkes satt i verk.

Etter disse gjennomgående endringene i -73 må man ha lov til å håpe at 1974 vil bli et rolig og godt arbeidsår i skolen. Skolen må få ro til å slikke sine sår og søke å nytte på beste måte de styrkingstiltak myndighetene vil gi skolens folk.

Odd Johansen.

SLEKTERS GANG

Døpte:

- 4. nov.: Thomas Fløvikken og John Arild Haugland.
- 11. nov.: Lene Teresa Matysiak.

Vigde:

- 13. okt.: Arne Bergerud og Inger Louise Eide i Ask kirke, Askøy.
- 3. nov.: Odd Åge Ågedal og Lillian Synnøve Bøe.
- Tormod Schjerpen og Mary Svartdal.
- Oddvar Bergli og Irene Midtfljell.
- Samtlige i Varteig kirke.

Menighetsrådsvalget

Følgende er valgt til styre og varamenn i Varteig menighetsråd for perioden 1974—1978:

Ole Larsen, Småberg.
Helge Kampenes, Knatterud.
Ole Bergerud, Strømmen.
Nils Navestad, Brenne.
Inger Rognstad, Fjelltun.
Eva Bøe, Solli.

Varamenn:

Gudrun Rogndalen, Hasle Hageby.
Kåre Dramstad, Åsheim.
Helene Spydevold, Spydevold.
Ole Sikkeland, Knatterud.
Olga Bøe, Bøe.

Vi ønsker det nye menighetsråd, medlemmer og varamenn til lykke med oppgaver og arbeid som nå er dere betrodd. — Må vi alle, signet og styrket av Herren, få være til signing for vår menighet i bønn og arbeid!

T. T.

En hilsen og takk

Når jeg er bedt om å sende en hilsen til Varteig menighet, vil jeg gjerne etterkomme det. —

Det ligger meg da nær — når Varteig Menighetsblad runder sin første årgang — å få gi uttrykk for en hjertelig takk fordi så mange tok imot bladet med interesse — og vi fikk også inntrykk av — med spontan tilslutning. —

Vi tror at et sånt lite blad har sin store oppgave — og vi vil ønske alt godt for Varteig Menighetsblad også i den tid som kommer. Også et lite blad kan bære godt budskap. Ved siden av dette vesentlige, vil de være en god hilsen, et varmt håndtrykk og gi viktige meddelelser til alle hjem i menigheten.

Må så stjernen over Betlehem tennes i alle hjem i Varteig! — Med hjertelig ønske om en velsignet julehøytid!

Med vennlig hilsen **John Røstad.**

GUDSTJENESTER:

SØNDAG 16. DES.:

3. søndag i advent.

Varteig kapell kl. 11: Høymesse ved Torset.
Nattverd. Søndagsskole kl. 9.30.

MANDAG 17. Des.:

Varteig kapell kl. 20: Musikkandagt. Kollekt til Kirkens Nødhjelp. Flere kor og musikk-lag deltar.

SØNDAG 23. DES.:

4. søndag i advent.

Bethel, Ise kl. 11: Gudstjenestlig møte ved Torset, nattverd.
Kl. 17.00: Besøk på Aldershjemmet, Ise.

1. JULEDAG:

Varteig kirke kl. 11: Høytidsgudstjeneste ved Torset, offer til Det Norske Misjonsselskap. Sang av Varteig Menighetskor.

2. JULEDAG:

Varteig kirke kl. 11: Familiegudstjeneste ved Torset, offer til Israelsmisjonen. Sang av fru Myrås.

SØNDAG 30. DES.:

Søndag etter jul.

Høgheim bedehus kl. 11: Gudstjenestlig møte ved Torset.

MANDAG 31. DES.:

Nyttårsaften.

Varteig kirke kl. 18.30: Nattverd-gudstjeneste med skriftemål.

NYÅRS DAG 1974:

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved Torset.

SØNDAG 6. JAN.:

Kr. Åpenbarings-søndag.

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved Torset.

SØNDAG 13. JAN.:

1. søndag etter Kr. Åpenbaring.

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved Torset, nattverd.

Varteig kirke kl. 9.30: Søndagsskole.

SØNDAG 20. JAN.:

2. søndag etter Kr. Åpenbaring.

Bethel, Ise kl. 11: Gudstjenestlig møte ved Torset.

SØNDAG 27. JAN.:

3. søndag etter Kr. Åpenbaring.

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved Torset, nattverd. S.skole kl. 9.30.